

100-lecie gmachu Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze

Powitanie przybyłych na jubileusz. Foto: Krzysztof Tęcza

Tak, tak, to już sto lat od czasu jak w dniu 14 kwietnia 1914 roku zaproszono gości do nowo zbudowanego obiektu, do którego przeniesiono, gromadzone pod nazwą Muzeum Towarzystwa Karkonoskiego, zbiory biblioteczne i liczne kolekcje obejmujące eksponaty związane z historią, kulturą, rzemiosłem i sztuką regionu jeleniogórskiego oraz Karkonoszy i Gór Izerskich. Pierwsze zbiory biblioteczne zaczęto gromadzić już w 1883 roku. Pięć lat później zaczęto uzupełniać je o pozostałe eksponaty. Często były to dary od członków Towarzystwa czy miłośników regionu. Gdy zostały one uporządkowane okazało się, iż jest ich tak wiele, że bez problemu można było zorganizować małą wystawę. Tak też się stało. Aby jednak obiekty te były dostępne w jakiś sensowny sposób Towarzystwo (RGV) wynajmowało odpowiednio duże lokale, w których je eksponowano. Działo się tak aż do czasu wybudowania własnego obiektu, którego budowa zajęła tylko dwa lata. Projektantem budynku był Carl Grosser a pierwszym dyrektorem Hugo Seydel. Przez lata swojego urzędowania udowodnił on, że można będąc dyrektorem być również opiekunem powierzonych mu zbiorów, a swoją opieką зараżać innych.

Wystawa bogatego zbioru publikacji regionalnych. Foto: Krzysztof Tęcza

W celu zwiększenia powierzchni wystawienniczej budynek muzeum został przebudowany, by 16 lipca 1938 roku udostępnić ludności nową wystawę. Wtedy też zmieniono jego nazwę na Muzeum Sudeckie Towarzystwa Karkonoskiego. Po zakończeniu II wojny światowej budynek był wykorzystywany jako składnica obiektów muzealnych, które przywożono tu z różnych stron kraju.

Odsłonięcie pamiątkowego kamienia. Foto: Krzysztof Tęcza

Dyrektor Gabriela Zawila zaprasza obecnych do wspólnej fotografii. Foto: Krzysztof Tęcza

Dlatego też początkowo obiekt był niedostępny dla ogółu. W końcu, gdy je otwarto było to Muzeum Miejskie. Nieco później zmieniono nazwę na Muzeum Regionalne. Wcześniej jednak nadano mu imię Jana Matejki. Było to związane z odnalezieniem ukrytych w Przesiece obrazów mistrza, które były przez jakiś okres zdeponowane właśnie w muzeum jeleniogórskim. Od 1975 roku, w wyniku nowego

Gabriela Zawila – Dyrektor Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze prezentuje Złoty Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” nadany dla Muzeum Karkonoskiego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Foto: Krzysztof Tęcza

podziału administracyjnego kraju, utworzono Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze. W 1987 roku funkcję dyrektora objął Stanisław Firszt, który jak dotąd pełnił ją najdłużej. Obecnie dyrektorem, od 2008 roku jest Gabriela Zawila. Podczas jej rządów budynek został ponownie przebudowany, a właściwie rozbudowany. Dzięki projektowi Marka Skorupskiego stary gmach pozostał w niezmienionym kształcie, a nowo zbudowaną część połączono za pomocą przeszklonego łącznika, którym przykryto także chałupę karkonoską.

Wydaje się, że obecne kierownictwo muzeum, jak i zatrudnieni tu fachowcy, są w stanie sprostać dzisiejszemu postrzeganiu takich obiektów przez widzów. Muzeum bowiem pełni nie tylko rolę wystawienniczą ale także organizuje wiele imprez kulturalnych czy spotkań z ciekawymi ludźmi oraz wystaw. Muzeum jest także miejscem, w którym spotykają się działacze licznych stowarzyszeń, jak choćby Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, podczas swoich jubileuszy. Patrz wystawa z okazji 60-lecia koła Przewodników Sudeckich Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze.

Nic zatem dziwnego, że na zorganizowane 14 kwietnia 2014 roku spotkanie z okazji 100-lecia budynku Muzeum Karkonoskiego przybyło tutaj tak wiele osób. Są to przede wszystkim przyjaciele Muzeum, pasjonaci, ludzie, którzy często swoje życie poświęcają działalności na rzecz naszego regionu. Na dzisiejsze spotkanie przybyli także przedstawiciele władz, którzy przekazali słowa uznania dla zatrudnionych tu osób, a tych wyróżniających się uhonorowali stosownymi odznaczeniami państwowymi. Podam tylko, że Muzeum, jako obiekt kultury, zostało wyróżnione przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Pana Bogdana Zdrojewskiego Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Dyrektor Muzeum Gabriela Zawila otrzymała również Medal Gloria Artis. Wyróżniono także niektórych pracowników.

Ze względu na rangę dzisiejszego jubileuszu została zorganizowana sesja naukowa, w której wystąpili: Agnieszka Zabłocka-Kos, Robert Rzeszowski, Marta Ostrowska-Bies, Horst Herr, Ivo Łaborewicz, Elżbieta Ratajczak, Mateusz Hartwich, Paweł Banaś, Jacek Potocki, Rainer Sachs i Joanna Błoch. Wystąpiła oczywiście pani Gabriela Zawila – nasz gospodarz.

Przedstawiciele Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze. Foto: Krzysztof Tęcza

Podczas spotkania otwarto wystawę *MY JELENIOGÓRZANIE* oraz rozpoczęto pokazy i warsztaty. Przez cały czas można było również obejrzeć wystawę zgromadzonych publikacji związanych z naszym regionem. Najważniejszym momentem upamiętniającym 100-lecie gmachu Muzeum Karkonoskiego było odsłonięcie pamiątkowego kamienia ustawionego przed nim. Zdjęto szarfę, w którą opakowano ów kamień, a następnie z drabiny wozu strażackiego wykonano pamiątkowe zdjęcie wszystkich obecnych w tak doniosłym dniu przed naszym muzeum.

Krzysztof Tęcza